

ИНСТРУКТАЖ ЗА УЧЕНИКА

Преди започване на националното външно оценяване ученикът:

- Явява се в сградата на училището не по-късно от 8,30 часа.
- Носи документ за самоличност (лична карта/ученическа лична карта/ученическа книжка/задграничен паспорт)
- Заема персонално определеното му работно място, обозначено с етикет с неговото име не по-късно 8,45 часа.
- Носи и ползва химикалка, която пише с черен цвят, молив и гума, а за изпита по математика – и линия, пергел, триъгълник. Ако е ученик с нарушено зрение – и брайлова машина, брайлов дисплей, брайлови прибори за чертане, техническо средство за уголемяване на шрифта при работа с компютър и оптични средства.
- Изслушва настоящия инструктаж, съдържащ и изискванията за анонимност на изпитната работа, и се подписва в квесторския протокол от лявата страна на името си.
- Изключва изцяло всички технически средства за комуникация и ги предава на квестор, който ги поставя на видно място.

Непосредствено преди началото на изпита:

- Получава от квестор изпитен комплект и помощни материали. Изпитният комплект съдържа лист с указания за работа и прикрепена към него идентификационна бланка, лист/листовете за отговори и/или свитък за свободните отговори, в т.ч. и листове с надпис „чернова“. Помощните материали по БЕЛ съдържат индивидуален плик за изпитната работа, плик за част 1, малко пликче за идентификационната бланка, а помощните материали по математика – и математически формули. Помощните материали по чужд език съдържат индивидуален плик за изпитната работа и малко пликче за идентификационната бланка.
- Запознава се с указанията за работа с изпитния материал.
- На работното си място попълва с печатни букви идентификационната си бланка, подписва я, **без да я отделя** от листа с указания за работа.

По време на националното външно оценяване:

- Получава от квестор изпитния материал последователно за всяка отделна част.
- Изпитното време по части за всеки от предметите е разпределено по следния начин:

Учебен предмет	Част 1		Част 2	
	Времетраене в минути	Допълнително време за учениците със СОП	Времетраене в минути	Допълнително време за учениците със СОП
БЕЛ	60	+ до 30 минути	90	+ до 50 минути
Математика	60		90	
Немски език	60		-	
Руски език	60		-	
Испански език	60		-	
Италиански език	60		-	
Английски език	60		-	
Френски език	60		-	

- Пише с черен цвят на химикалката, чертае с черен молив, а за изпита по математика може да ползва линия, пергел, триъгълник.

Не преписва върху изпитната си работа текста, записан на дъската от квесторите.

- След приключване на определеното време за работа по част 1 откъсва и поставя в плик листа за отговори, след което го запечатва и го поставя на масата до себе си.
- Изпълнява точно инструкциите, които чува от квестора или от записа на аудионосителя за преразказ в част 2 от изпита по български език и литература или при компонента „Слушане с разбиране“ от изпита по чужд език.

- След като е изслушал един път записа от аудионосителя на изпита по БЕЛ, получава размножения преразказ за самостоятелно запознаване с текста в продължение на 15 минути, след което връща текста с преразказа на квестора.
- По време на самостоятелното запознаване няма право да си води бележки.
- След приключване на определеното време за работа по част 2 поставя свитъка за свободни отговори и листовите с надпис „чернова“ направо в индивидуални плик за изпитната работа, **без да го запечатва**.
- Може да работи върху изпитните материали, но отбелязва верните отговори САМО в изпитния комплект - лист за отговори и/или в свитъка за отговори. **Внимание! Изпитният материал не се поставя и засекретява в индивидуалния плик и няма да бъде проверяван!**
- Може да използва предоставените математически формули по време на работа и по двете части на НВО по математика.
- Няма право да се връща и да работи върху листа за отговори или свитъка за свободни отговори на приключила вече част.
- Като използва българската азбука (кирилица), записва четливо отговорите на български език по всички предмети с изключение на чуждите езици, както и на специфичната терминология и на означенията по математика.
- Не шуми и не извършва действия, които нарушават нормалното протичане на изпита.
- При необходимост получава допълнителни листове за чернова, като това се отбелязва от квесторите в протокола.
- Не напуска изпитната зала преди приключване на работата върху съответната част, ако тя е с продължителност до 60 минути. В случаите, когато частта е с продължителност 90 минути, излизането от изпитната зала е възможно след изтичане на първите 60 минути от работата върху съответния част.
- Може да напусне залата и сградата не по-рано от първите 60 минути на част 1, както и по всяко време след това, в случай че е приключил окончателно и е предал надлежно запечатана изпитната си работа.
- Отстранява се от НВО и напуска сградата на училището ученик, който:
 1. преписва от хартиен носител;
 2. преписва от данни, съдържащи се в технически устройства (мобилни телефони, калкулатори, таблети и др.);
 3. преписва от работата на друг ученик;
 4. използва мобилен телефон или друго техническо средство за комуникация;
 5. изнася извън залата изпитни материали или информация за съдържанието им.
 Изпитната работа на отстранения ученик не се оценява.
- Не нарушава анонимността на изпитната работа, в т.ч. и на листовите с надпис „чернова“, не поставя знаци, не записва име или имена (с изключение на онези, които са част от изпитния материал и може или трябва да бъдат отбелязани в свитъка за отговори). Не се оценява изпитна работа, за която е установено нарушаване на изискванията за анонимност.
- В случай че напусне сградата, не се допуска обратно в нея до края на изпитния ден.

След приключване на работата:

- Предава изпитната си работа, без да напуска работното място, като под прякото наблюдение на квестора:
 1. предоставя на квестора за проверка и за подпис попълнената идентификационна бланка;
 2. отделя внимателно идентификационна бланка от листа с указанията за работа;
 3. поставя идентификационна бланка в малкия плик и го залепва;
 4. поставя в индивидуалния плик за изпитната работа малкия плик с идентификационната бланка, запечатаният вече плик с част 1, свитъка за свободни отговори и листовите с надпис „чернова“, след което залепва индивидуалния плик; в плика с индивидуалната изпитна работа следва са постави и частите от изпитния комплект (листа за отговори и/или свитъкът за свободните отговори), върху които не е работил
 5. предава на квестора извън залепения плик с индивидуалната изпитна работа изпитните материали, листа с указания за работа, а на изпита по математика – и листа с математическите формули.
- Подписва се в протокола и незабавно напуска залата и сградата.